

Määräyksen nimi	Vaarallisten aineiden kuljetus tiellä
Määräyksen asianumero	TRAFICOM/473662/03.04.03.00/2022
Määräyksen tausta ja tavoite	Vaarallisten tavaroiden kansainvälisiä tiekuljetuksia koskevan sopimuksen (ADR-sopimus, SopS 23/1979) liitteiden A ja B muutosten (ECE/TRANS/WP.15/256, ECE/TRANS/WP.15/256/Corr.1, ECE/TRANS/WP.15/256/Corr.2 ja ECE/TRANS/WP.15/256/Add.1) on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2023 sisältäen kuuden kuukauden siirtymäajan. Muutokset ovat nähtävissä ja saatavissa sähköisessä muodossa osoitteessa: https://unece.org/transport/documents/2022/02/reports/agreement-concerning-international-carriage-dangerous-goods. Vaarallisten aineiden sisämaankuljetuksista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/68/EY (VAK-direktiivi) tullaan muuttamaan vastaavasti siten, että VAK-direktiivin liitteitä mukautetaan tieteen ja tekniikan kehitykseen. Muutoksessa VAK-direktiivin liitteessä I oleva I.1 jakso muutetaan vastaamaan 1.1.2023 voimaan tulevia ADR-määräyksiä. Jäsenvaltioiden on saatettava VAK-direktiivin noudattamisen muutoksen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 30.6.2023. Traficomin määräyksellä on tarkoitus antaa kansallisesti ADR-sopimusta ja VAK-direktiiviä vastaavat määräykset vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (719/1994) nojalla VAK-direktiivin edellyttämällä tavalla. Vaarallisten aineiden tiekuljetuksia koskeva Traficomin määräys TRAFICOM/443227/03.04.03.00/2020 on tarkoitus kumota. Traficomin määräykseen vaikuttavat ADR-määräyksen muutokset: ADR-sopimuksen määräykseen on lisätty uusia vaarallisiin aineisiin liittyviä kuljetusehtoja ja osittain aineiden ja esineiden kuljetusehtoja on muutettu Ne koskevat lähinnä teknisiä yksityiskohtia, kuten aineiden luokituskriteereitä, määritelmiä sekä pakkauksiin ja säiliöihin liittyviä vaatimuksia ja standardeja. Määräyksissä on uusittu kuljetussäiliöiden vaatimustenmukaisuuden arvioinnin, tyyppihyväksynnän ja tarkastusten menettelyihin liittyvät vaatimukset. Lisäksi uudistetut määräykset mahdollistavat sähköajoneuvojen käytön kuljetuksiin, ja viittaus sähköajoneuvoja koskeviin E-sääntöön on lisätty. Tietyille säiliöajoneuvoille on lisätty vaatimukset automaattisesta palontukahdutusjärjestelmästä ja rengaspalolta suojaavasta lämpösuojusta. Näiden muutosten lisäksi määräykseen tulee lukuisia teknisiä muutoksia, joissa huomioidaan tieteen ja tekniikan kehitys vaarallisten aineiden kuljetuksissa.

	Määräyksessä otetaan tarvittaessa huomioon muutokset, jotka johtuvat vaarallisten aineiden kuljetuksesta annettavasta uudesta laista (HE 220/2021 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi). Nämä määräysmuutokset riippuvat annettavan lain voimaantulosta ja siirtymäsäännöksistä.
Säädösperusta (laki) EU- / kv-oikeudellinen säädöstausta	Laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta (719/1994) 3 a, 7 a, 10 a, 11, 11 b, 11 c, 11 d, 13 a, 13 b, 13 c, 13 e, 14 a, 14 b ja 24 § Vaarallisten tavaroiden kansainvälisiä tiekuljetuksia koskeva sopimus (ADR-sopimus, SopS 23/1979) Vaarallisten aineiden sisämaankuljetuksista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/68/EY
Hallitusohjelman ja Traficomin strategisten päämäärien huomioiminen	Määräyksen tavoitteena on ehkäistä vahinkoa ja vaaraa ihmiselle, omaisuudelle ja ympäristölle. Määräys mahdollistaa turvalliset kuljetukset. Luodaan edellytyksiä toimivalle ja turvalliselle kuljetukselle ilman kuljetusketjujen pullonkauloja. Vaatimuksiin vaikutettu jo kv. prosessissa elinkeinoelämän ja etujärjestöjen kanssa yhteistyössä. Sidosryhmien kuuleminen.
Määräyksen vaikutukset	Säätely pohjautuu EU-lainsäädäntöön ja kv. sopimuksiin, eikä kansallisia lisävaatimuksia ole tarkoitus ottaa määräykseen. Määräyksellä saatetaan kansallinen lainsäädäntö vastaamaan kansainvälistä normistoa EU-lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Kansainvälisiä vaarallisten aineiden tiekuljetusmääräyksiä, jotka ovat pohja EU-säätelylle ja kansallisille määräyksille, uudistetaan kahden vuoden välein tieteen ja tekniikan kehityksen huomioimiseksi. Tämä tuo jatkuvia haasteita sekä yrityksille että viranomaistoiminnalle mm. valvonnassa ja säätelyssä. Uusien määräysten omaksuminen on haasteellista alalla toimiville yrityksille. Kuljetuksista aiheutuvan mahdollisen vahingon ja vaaran huomioiden on kuitenkin perusteltua, että kuljetuksia koskevat määräykset ovat yksityiskohtaisia. Määräyksiä noudattamalla voidaan taata sujuvat ja turvalliset vaarallisten aineiden kuljetukset. Muutokset myös harmonisoivat vaarallisten aineiden tiekuljetuksia koskevat määräykset muita kuljetusmuotoja koskevien kansainvälisten määräysten kanssa, mikä helpottaa eri kuljetusmuodoissa tapahtuvaa kuljetusta. Määräyksessä on teknisiä vaatimuksia, jotka kohdistuvat suoraan kuljetustoiminnassa mukana oleviin osapuoliin, kuten lähettäjiin ja kuljetuksen suorittajiin. Muutokset ovat lähtökohtaisesti toiminnallisia ja uusien vaatimusten on tarkoitus kohdistua toimijoihin siten, että nykytoiminnalle ja -kalustolle annetaan siirtymäajat toiminnan mukauttamiseksi joustavasti uusiin vaatimuksiin. Muutoksilla ei arvioida olevan merkittäviä kustannusvaikutuksia. Vaarallisten aineiden kuljetuslainsäädäntö edellyttää, että kuljetukseen liittyviä tehtäviä suorittavilla henkilöillä tulee olla kuljetuksen turvallisuuden varmistava koulutus tai muu pätevyys

	tehtävään ja riittävän usein toistuva täydennyskoulutus. Henkilöstön koulutuksessa annetaan koulutusta vaarallisten aineiden tiekuljetusta koskevista säännöksistä ja määräyksistä, joten määräysmuutokset edellyttävät koulutustarpeen tarkastelua yrityksissä. Määräyksellä parannetaan vaarallisten aineiden tiekuljetusten turvallisuutta ottamalla huomioon alan turvallisuuskehitys. Liikenneturvallisuuden parantuessa onnettomuuksista aiheutuvat kustannukset vähenevät. Määräyksellä parannetaan vaarallisten aineiden tiekuljetusten turvallisuutta myös ympäristövaarojen osalta antamalla teknisiä määräyksiä, joiden tarkoitus on ehkäistä ja torjua vahinkoa ja vaaraa, jota vaarallisten aineiden kuljetus saattaa aiheuttaa ihmisille, ympäristölle tai omaisuudelle. Määräysmuutoksilla ei ole vaikutusta Liikenne- ja viestintäviraston resurssitarpeisiin.
Jälkiarviointi (arviointisuunnitelma /ei tehdä)	Määräyksen vaikutuksia seurataan osana normaalia viranomaistoimintaa.
Määräyksen alustava aikataulu	Lausunnot: vuodenvaihte 2022-23. Voimaantulo: huhti-toukokuu 2023. Jäsenvaltioiden on saatettava VAK-direktiivin noudattamisen muutoksen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 30.6.2023.
Määräyksen notifiointi (kyllä/ei), notifiointin aikataulu	Kyllä. Notifiointi määräyksestä tehdään sen voimaantulon jälkeen VAK-direktiivin mukaisesti.
Määräyksen suhde muihin hankkeisiin	HE 220/2021 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi. Uudesta laista johtuvat määräysmuutokset riippuvat annettavan lain voimaantulosta ja siirtymäsäännöksistä.
Sidosryhmien kuuleminen	Määräysluonnoksesta varataan tilaisuus antaa kirjalliset lausunnot. Traficom on osallistunut edellä kuvattujen ADR-sopimuksen liitteiden A ja B muutosten valmisteluun Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (ECE) työryhmän kokouksissa ja huolehtinut ennen kansainvälisiä kokouksia kansallisesta koordinaatiosta eri viranomaisten ja sidosryhmien kanssa. Tässä työssä sidosryhmillä on ollut mahdollista vaikuttaa määräyksiin jo kansainvälisen sopimuksen muutoksista päätettäessä.
Määräyksestä viestiminen/julkaisu	Määräysluonnoksesta järjestetään lausuntokierros. Määräyshankepäättös, määräysluonnoksen lausuntopyyntö ja valmis määräys julkaistaan verkkosivuilla.
Lisätietojen antajat/valmistelijat	johtava asiantuntija Anu Häkkinen, s-posti anu.hakkinen(at)traficom.fi; puh. 029 534 7106
Päiväys	01.11.2022
	Pietari Pentinsaari

**Määräyshankepäättöksen
hyväksyminen**

johtaja

Anu Häkkinen

johtava asiantuntija

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 1.11.2022. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.